ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

Η ΚΑΜΗΛΕΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΠΟΝΟ ΤΟΥΣ

Ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, ζοῦσε στὸ βιλαέτι τοῦ Ἀϊδινιοῦ, ἕνας καμηλιέρης, ποὺ τὸν ἔλεγαν Σαβρὰν Χατζῆ. Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ θανάτου του, ὁ Σαβρὰν κάλεσε κοντά του τοὺς δικούς του καὶ τοὺς φίλους του καὶ ζήτησε ἀπ' αὐτοὺς συχώρεσι. Ἔπειτα θυμήθηκε τὶς καμῆλες του καὶ ζήτησε νὰ τὸν ὁδηγήσουν σιμά τους, γιὰ νὰ τὸν συχωρέσουνε κι' αὐτές. Μόλις τὸν κατέβασαν στοὺς σταύλους, κοντὰ στὶς καμῆλες, ἄρχισε νὰ κλαίη πικρὰ καὶ νὰ τὶς χαϊδεύη ἁπαλά.

— Ἔχετε γειά, τοὺς εἶπε. Ἔφτασε ἡ ὥρα νὰ πεθάνω καὶ σᾶς ἀφίνω. Γιὰ νὰ πάω ὅμως ἥσυχος στὸν ἄλλο κόσμο, θέλω νὰ μὲ συχωρέσετε καὶ σεῖς γιὰ ὅ,τι κακὸ σᾶς ἔχω κάνει. Θυμᾶμαι πὼς καμμιὰ φορά, ἀπάνω στὸ θυμό μου, σᾶς ἔδερνα ἄδικα. Θυμᾶμαι ἀκόμα πὼς συχνά, ὅταν ἀναγκαζόμουν ἀπ' τὴ δουλειά, σᾶς ἐκούραζα πολὺ καὶ σᾶς ἄφνα πεινασμένες καὶ δεμασμένες. Ὅλα αὐτὰ εἶνε σωστά, ἀλλὰ ἔτσι εἶνε φτιαγμένος ὁ κόσμος. Συχωρέστε με λοιπόν....

Ἡ καμῆλες συγκινήθηκαν ὑπερβολικὰ ἀπ' τὰ λόγια του καὶ μιὰ ἀπ' αὐτές, παίρνοντας τὸ λόγο, τοῦ εἶπε :

— Δὲν σοῦ κρατοῦμε κάκια, ἀφέντη, γιὰ τὶς ξυλιὲς ποὺ μᾶς ἔδινες καὶ γιὰ τὴν πεῖνα καὶ τὴ δίψα ποὺ ὑποφέραμε ἐξαιτίας σου. Δὲν ἦσαν βέβαια σωστὰ πράμματα αὐτά, ἀλλὰ σοῦ τὰ συχωροῦμε. Μονάχα ἕνα μᾶς φάνηκε πολὺ βαρὺ κι' αὐτὸ δὲν θὰ στὸ συχωρέσουμε.

— Ποιὸ εἶν' αὐτό; ρώτησε ὁ Σαβρὰν Χατζῆς.

— Νὰ σοῦ τὸ ποῦμε ἐμεῖς, ἀφοῦ δὲν τὸ βρίσκεις μονάχος σου, τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ καμήλα θυμωμένη. Γιὰ νὰ μᾶς ἀγοράσης, ἔδωσες γι' ἄλλη τριάντα, γι' ἄλλη εἴκοσι καὶ γι' ἄλλη δεκαπέντε λίρες, κι' ὡστόσο εἴμαστε ὅλες πρόθυμες στὶς διαταγές σου Ἔκαμες ὅμως τὴν κουταμάρα νὰ μᾶς δώσης γιὰ ὁδηγὸ ἕνα γάϊδαρο, ποὺ ὅλη του ἡ ἀξία ἦταν δυὸ λίρες. Κι' εἴμαστε ἔτσι ὅλες ὑποχρεωμένες νὰ περπατοῦμε ὅταν περπατοῦσε αὐτός, νὰ στεκώμαστε ὅταν ἐστεκότανε καὶ νὰ ξεκινᾶμε πάλι ὅταν τοῦ ἄρεσε αὐτοινοῦ. Τί, τόχεις γιὰ μικρὸ αὐτό; Ξέρεις πόσο μᾶς ἐπείραζε στὸ φιλότιμο;

Τότε ὁ Σαβρὰν Χατζῆς κούνησε περίλυπα τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε :

— Τί νὰ σᾶς πῶ, παιδιά μου ! Ἔχετε δίκηο σ' ὅσα μοῦ λέτε, ἀλλὰ τὸ ἴδιο γίνεται καὶ στοὺς ἀνθρώπους. Τόσοι καὶ τόσοι ἄξιοι καὶ προκομμένοι βρίσκονται στὴ δούλεψη ἑνὸς καὶ μόνου ποὺ δὲν ἔχει οὔτ' ἑνὸς γαϊδάρου ἀξία !

Τὰ σοφὰ αὐτὰ λόγια εἶπε ὁ καμηλιέρης κι' ἔγειρε ὕπτιερα τὸ κεφάλι του καὶ ξεψύχησε....

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΤΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

Τί πιστεύουν οἱ ἀφελεῖς. Καὶ ποιὰ εἶνε ἡ ἀλήθεια. Πῶς ἀπόχτησε τὰ πλούτη του ὁ Βάνδερμπιλτ. Ἡ βαρκοῦλα ποὺ γινε ὁλόκληρος ἐμπορικὸς στόλος. Τί κάνει ἡ ὑπομονή. Ἕνας ἱστορικός, ἀλλὰ καὶ γουρλίδικος μπάτσος. Πῶς πλούτισε ὁ Τζαὶν Γκούλδ, κτλ. κτλ.

Ὁ πολὺς κόσμος πιστεύει, ὅτι οἱ ἑκατομμυριοῦχοι κληρονομοῦν τὰ πλούτη τους ἀπ' τὸν πατέρα τους, χωρὶς νὰ καταβάλουν οἱ ἴδιοι σχετικῶς καμμιὰ προσπάθεια. Κι' ὅμως ἡ ἱστορία μερικῶν ἑκατομμυριούχων ἀποδεικνύει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐμπῆκαν στὴ ζωὴ ἀπένταροι κι' ὅτι σιγὰ—σιγά, μὲ τὴν οἰκονομία καὶ τὴ δραστηριότητά τους κατώρθωσαν νὰ φτάσουν στὴ θέσι ποὺ ἔφτασαν.

Ὁ Ἀμεριχανὸς ἑκατομμυριοῦχος Βάνδερμπιλτ, ὁ ὁποῖος, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, εἶχε 66 ἰδιόκτητα ἀτμόπλοια καὶ ἐπωνομάστηκε γι' αὐτὸ «στόλαρχος», καταγόταν ἀπὸ μιὰ πολὺ φτωχὴ οἰκογένεια καὶ μέχρι ἡλικίας 12 ἐτῶν ἀποζοῦσε, κάνοντας διάφορα «θελήματα».

Ἐπειδὴ ὅμως φρόντιζε νὰ βάζη πάντα στὴν ἄκρη τὰ περισσεύματά του, σὲ λίγον καιρὸ μάζεψε κάμποσα χρήματα καὶ κατώρθωσε ν' ἀγοράση μιὰ βαρκοῦλα, μὲ τὴν ὁποία μετέφερε λαχανικὰ στοὺς πελάτες του, στὴ Νέα Ὑόρκη. Ἔτσι, μὲ τὴν τίμια ἐργασία, ἡ βαρκοῦλα ἔγινε σιγὰ—σιγὰ ἀτμόπλοιο κι' ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια, ὁ Βάνδερμπιλτ εἶχε δικό του ὁλόκληρο στόλο, ὁ ὁποῖος τοῦ ἄφνε κάθε χρόνο ἕνα ἑκατομμύριο δολλάρια καθαρὰ κέρδη !....

Τὴν ταχτικὴ τοῦ πατέρα ἀκολούθησε κι' ὁ γυιός του, Ἐρρῖκος Βάνδερμπιλτ, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ ἔζησε μόνο δέκα χρόνια, ἄφησε πεθαίνοντας 324.000.000 φράγκα στὸ μεγαλείτερο γυιό του, 300.000.000 στὸν δευτερότοκο καὶ εἰσόδημα 1.000.000 φράγκων τὸ χρόνο στὴν ἀπαρηγόρητη χήρα του !

Ἕνας ἄλλος ἑκατομμυριοῦχος τῆς Ἀμεριχῆς, ὁ Τζαὶν Γκούλδ, χρωστοῦσε ὅλη τὴν τεραστία περιουσία ποὺ ἀπόχτησε σ' ἕνα... μπάτσο, ποὺ εἶχε φάει ὅταν ἦταν μικρός.

Μιὰ μέρα δηλαδή, ὁ πατέρας του, ὁ ὁποῖος ἦταν γεωργός, τοῦ παράγγειλε νὰ κάμη κάποια βαρειὰ ἐργασία, τὴν ὁποία ὁ μικρὸς Τζαὶν δὲν μπόρεσε νὰ φέρη εἰς πέρας. Τότε ὁ πατέρας του θυμώσε καὶ τὸν ἐμπάτσισε.

Ὁ Τζαὶν ὅμως ἦταν φιλότιμο παιδί. Θύμωσε γιὰ τὸ φέρσιμο τοῦ πατέρα του, ἄφησε ἀμέσως τὸ σπίτι του καὶ ταξείδεψε μακρυά, μόνος του κι' ἀπροστάτευτος, πρὸς εὕρεσι τύχης.

Ἔπειτ' ἀπὸ πολλὲς περιπέτειες, ποὺ τοῦ ἔτυχαν στὸ δρόμο, κατώρθωσε νὰ φτάση στὴ Νέα Ὑόρκη, μὴν ἔχοντας κανένα ἄλλο ἐφόδιο, παρὰ μιά.... ποντικοπαγίδα, ἰδικῆς του ἐφευρέσεως. Δυστυχῶς ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ κερδίση τίποτε ἀπὸ τὴν .... ἐφεύρεσί του αὐτὴ καὶ αὐτὸ τὸν ἔκαμε νὰ βαλθῆ μὲ πείσμα στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἀποφασισμένος νὰ μὴν ὑποχωρήση καὶ νὰ νικήση ὁπωσδήποτε.

Σιγὰ—σιγά, κατώρθωσε νὰ προσληφθῆ ὡς ἐργάτης σ' ἕνα κατάστημα βυρσοδεψίας στὴν Πενσυλβανία, στὸ ὁποῖο ἔγινε μετὰ λίγον καιρὸ μέτοχος. Στὸ τέλος δὲ παντρεύτηκε τὴν κόρη ἑνὸς πλουσίου πελάτου τοῦ βυρσοδεψείου καὶ μεγάλωσε τὶς δουλειές του.

Ἔτσι, ὅταν ὁ Γκοὺλδ πέθανε σὲ ἡλικία 58 χρόνων, ἄφησε στοὺς κληρονόμους του 400.000.000 φράγκα !

Ἐπίσης ὁ Τζὼν Ἄστορ, ὁ ἱδρυτὴς τοῦ περιφήμου οἴκου τῶν Ἄστορ, ὅταν ἔφυγε στὰ 1783 ἀπ' τὴν πατρίδα του τὴ Γερμανία, ὡς μόνη του περιουσία καὶ μόνο του ἐμπόρευμα εἶχε.... δώδεκα φλογέρες !

Στὴν ἀρχὴ μπῆκε ὡς ὑπηρέτης σ' ἕνα κατάστημα γουναρικῶν, προήχθη σὲ ὑπάλληλο, ἔγινε ἀρχιϋπάλληλος, κατόπιν ὑποδιευθυντὴς καὶ στὸ τέλος ἰδιοκτήτης τοῦ καταστήματος.

Στὸ ἴδιο χάλι μὲ τὸν Ἄστορ καὶ σ' ἀκόμα χειρότερο, βρισκόταν ὅταν ξεκίνησε γιὰ τὸ λαμπρὸ στάδιό του κι' ὁ μακαρίτης πολυεκατομμυριοῦχος ἰδιοκτήτης τῆς ἐφημερίδος «Κῆρυξ τῆς Ν. Ὑόρκης» Γόρδων Μπένες. Κι' αὐτός, ὅταν ἦταν μικρὸ παιδί, δὲν εἶχε οὔτε νὰ φάη κι' εὐγνωμονοῦσε τοὺς ὑπηρέτες τῶν ξενοδοχείων, ὁσάκις τὸν ἐλυποῦντο καὶ τοῦ ἔδιναν τίποτε ἀποφάγια.

Πάλεψε ὅμως ἐπὶ δεκάξη χρόνια συνεχῶς μὲ τόλμη κι' αὐτοπεποίθησι καὶ στὸ τέλος κατώρθωσε νὰ καταν-νικήση ὅλες τὶς δυσκολίες τῆς ζωῆς καὶ νὰ γίνη ἕνας ἀπ' τοὺς ἰσχυροτέρους ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του.

ρατη μεγάλη λειτουργία, μέσ' στοὺς τοίχους κάποιου ξωκλησιοῦ, χωρὶς ψαλμοὺς, λαμπάδες κι' εἰκονίσματα. Ποῦ καὶ ποῦ ὡστόσο, ἡ δυνατὴ μοσκοβολιὰ τοῦ λιβανιοῦ ἀνέβαινε, καὶ τὴ χτυποῦσε, ἴσια, στὸ κεφάλι. Τότε, τὰ μηλίγγια της, σφυροκοποῦσαν δυνατά, νὰ σπάσουν, κι' ἀνεβοκατέβαινε τὸ στῆθος της, σ' ἕνα λαχάνιασμα καινούριο καὶ βαθύ. Ὥρες—ὥρες, πάλι, σὰν ἕνα στόμα ἔσκυβε στ' αὐτί της, καὶ τῆς μιλοῦσε τρυφερὰ καὶ λιγωμένα, γιὰ πράματα πρωτάκουστα κ' ἐπίσημα, πράματα ζοφερὰ καὶ μακρυνὰ —πολὺ γλυκά, κι' ὅμως χωρὶς ἐλπίδα....

Κι' ὅλο αὐτὸ τὸ λαγγεμένο πρωτοξύπνημα, ὅλος αὐτὸς ὁ πόνος τῆς καρδιᾶς, εἶχε κατασταλάξει στὰ δυὸ μάτια της, τὰ μελαγχολικὰ κι' ὀνειροπόλα, μὲ τὶς ὑγρὲς καὶ φλογερὲς ἀνταναχλάσεις —μάτια σκοτεινὰ καὶ βελουδένια, μέσ' στὸ μεγάλο τόξο τῶν φρυδιῶν, ποὺ λαχταροῦσαν, κ' ὅμως δὲν τολμοῦσαν.... Αὐτὰ τὰ μάτια ἦταν τῆς μητέρας της, τῆς κυρα—Λέγκως, τῆς Μυτιληνιᾶς— ἀλλὰ σ' αὐτὰ τὰ πλανεμένα μάτια, τὰ κληρονομημένα ἀπ' τὴ μάννα της, εἶχε προσθέσει κάτι τὸ δικό της, κάτι τὸ ἀσύλληπτο καὶ τὸ χιμαιρικό, κάτι τὸ ὑπερκόσμια κι' ἀγγελικὰ θλιμμένο, τὴ μυστικὴν ἐκείνη γοητεία, τῶν πλασμάτων ποὺ δὲν εἶνε γιὰ νὰ ζήσουν....

Κι' ὅμως, ἡ Ἀνθούλα, ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς, δὲν ἱκανοποιοῦσε τὴ ματιά. Ἦταν ἀπ' τὶς λεπτὲς μορφὲς ἐκεῖνες, ποὺ δὲν κινοῦν τὸ θαυμασμὸ ἀμέσως, ἀλλὸ πρέπει νὰ τὶς ἐμβαθύνεις, γιὰ νὰ νιώσεις τὸ λεπτό τους μυστικὸ —κι' ὅσο τὶς βλέπεις, καὶ τὶς μελετᾶς, τόσο μαντεύεις τὸν κρυμμένο θησαυρό τους.

Πῶς ἐκεῖνο τὸ πανώριο πλάσμα, τὸ καμωμένο γιὰ νὰ λάμπει σὰ διαμάντι, εἶχε βλαστήσει μέσ' στὰ σκοτεινά, μέσα σὲ μιὰ ταβέρνα τοῦ σωροῦ, δὲν εἶνε τοῦ παρόντος νὰ τὸ κρίνω. Ἐγώ, λέω, ἁπλῶς, μιὰν ἱστορία, ποὺ συνέβη, ἐδῶ καὶ τόσα χρόνια, στὴν ἴδια τὴν καρδιὰ τοῦ Πειραιῶς —νοπὴ ἀκόμα, ἴσως, στὴ μνήμη ἀρκετῶν, ἂν καὶ οἱ περισσότεροι ἔχουν λείψει τώρα, ἄλλοι σκοτωμένοι στοὺς πολέμους, ἄλλοι ἀπὸ καιρὸ ξενητεμένοι— κι' ἄλλοι, πάλι, ἰσόβια χαμένοι μέσ' στὰ μπουντρούμια καὶ στὶς φυλακές, παντοτινὰ σβησμένοι, καθὼς φαίνεται, ἀπ' τὰ κατάστιχα τῶν ζωντανῶν ἀνθρώπων.
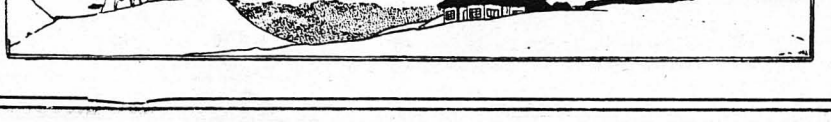
(Ἀκολουθεῖ)